

Circulair ondernemen bedrijventerrein Schiebroek

Samenvatting

In opdracht van Bedrijfsinvesteringszone (BIZ) Schiebroek heeft **PULSUP** onderzoek gedaan naar de materiaalstromen door bedrijventerrein Schiebroek. Het onderzoek had ten doel de hoeveelheid materiaal die als afval wordt verbrand te verminderen.

Op basis van een analyse van beschikbare databronnen wordt de hoeveelheid grondstof die jaarlijks in Schiebroek wordt verwerkt geschat op 34.680 ton. 32.000 Ton verlaat Schiebroek als product, 1.350 ton wordt als afval afgevoerd en de rest vervliegt als gas. De vijf grootste afvalstromen gaan gepaard met een jaarlijks waardeverlies van € 850.000 op een totale inkoopwaarde van € 6.8 M en een CO₂ uitstoot van 320 ton. Het waardeverlies wordt voor $\frac{3}{4}$ bepaald door de inkoopwaarde van de grondstof en voor $\frac{1}{4}$ door de inzamel- en verwerkingskosten. De CO₂ uitstoot is in belangrijk mate te verminderen door primaire grondstoffen te vervangen door reststromen.

Samen met de op Bedrijventerrein Schiebroek gevestigde bedrijven is onderzocht of en hoe deze potentiële winst te gelde kan worden gemaakt. En waarom dat nu nog niet gebeurt. Oorzaak van dat laatste is tweeledig. De belangrijkste reden is dat het reststromen van ondergeschikt belang zijn voor ondernemers. Het is iets dat overblijft van hun primaire proces. Bovendien zijn de afval- en verwerkingskosten, gezien vanuit bedrijfseconomisch oogpunt, voor ondernemers verwaarloosbaar klein. Ten tweede is het niet gangbaar voor bedrijven om met hun reststromen te gaan 'leuren'. Ondernemers bevragen elkaar of hun afvalinzamelaar niet op (her)gebruiksmogelijkheden van hun reststromen, terwijl die soms relatief eenvoudig te realiseren zijn. Vanuit bedrijfseconomische overwegingen en deels vanuit gêne verdiepen de meeste ondernemers zich niet serieus in hun omgang met reststromen. Ondernemers hebben een zetje nodig!

Gedurende het onderzoek heeft de PulsScout diverse kleinschalige uitwisselingen van reststromen binnen Schiebroek gerealiseerd en oplossingen gevonden voor monostromen van een aantal ondernemers. Ondernemers bleken aangenaam verrast als hun reststroom nog bruikbaar bleek en werkten graag mee aan eenmaal tot stand gebrachte matches.

Het onderzoek geeft meer inzicht in het belang van schaalgrootte, organisatiegraad en beschikbaarheid van informatie voor het op gang brengen van circulaire processen op bedrijventerreinen. De schaalgrootte van bedrijventerrein Schiebroek - 90 ondernemers op 6 hectare - is te klein om grootschalige uitwisselingen van reststromen te realiseren. De kans op een match tussen vraag en aanbod van een specifieke reststroom is daardoor gering. Ook het volume van de stromen is te klein om businesscases financieel aantrekkelijk te maken. De organisatiegraad van de ondernemers op Schiebroek is hoog en ze hebben al eerder gezamenlijke projecten ondernomen. Ze zijn daardoor goed te bereiken zijn en te informeren over circulaire kansen. Dat helpt enorm bij het leggen van verbindingen. Tot slot de beschikbare informatie. Tijdens het onderzoek zijn de op basis van databestanden ingeschatte stromen vergeleken met de daadwerkelijke reststromen van de 15% van de ondernemers die daar vrijwillig inzage in gaven. Die blijken aanzienlijk van elkaar af te wijken. Voor het zoeken naar betere oplossingen van reststromen is het van belang om over actuele informatie te beschikken van alle bedrijven.